

Nekst AS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/269-9

11. november 2019

Nekst AS – endelig vedtak i klagesak om utviklingstillatelser til konseptet "HavLiljen" – klagen avslås

1 Innledning

Nekst AS søkte 7. oktober 2016 om 16 utviklingstillatelser til konseptet "HavLiljen". Den 27. april 2018 ga direktoratet tilbakemelding på at konseptet under sterk tvil faller inn under ordningen med utviklingstillatelser. I Fiskeridirektoratets vedtak av 19. oktober 2018 fikk Nekst avslag på 14 av 16 omsøkte tillatelser, og beskjed om at Fiskeridirektoratet går videre med behandling av søknaden begrenset oppad til to tillatelser. Nekst påklaget vedtaket om delvis avslag den 16. november 2018, etter å ha fått innvilget forlenget klagefrist. I klagen nedjusteres antallet omsøkte tillatelser ved at det bes om at det tildeles minimum åtte tillatelser.

Nekst er part i saken og klagen er innkommet rettidig etter innvilget utsettelse av klagefrist, jf. forvaltningsloven § 29. Nærings- og fiskeridepartementet kan som klageinstans prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34.

2 Rettslig grunnlag

Det rettslige grunnlaget for tildeling av tillatelser til utviklingsformål fremgår av forskrift 22. desember 2004 nr. 1798 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften). I følge formålsbestemmelsen i laksetildelingsforskriftens § 22 skal akvakultur av matfisk til utvikling bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturloven til gode.

Videre følger det særskilte vilkår for tildeling av tillatelse til utvikling i forskriftens § 23b. Bestemmelsens første og andre ledd lyder:

"Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere."

Forskriften § 28b gir bestemmelser om avgrensning av biomasse for tillatelser til særlige formål. Utgangspunktet etter første ledd er at maksimal tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet skal tas hensyn til søkers behov, og at tillatt biomasse per tillatelse ikke skal overstige 780 tonn. Det følger av samme paragrafs sjette ledd at det ved avgrensning av tillatelse til utvikling, "blant annet [skal] tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet".

I henhold til § 28b syvende ledd kan det, i motsetning til hva som gjelder ved tildeling av for eksempel forskningstillatelser, også tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelse av antall tillatelser til utvikling.

Departemenet har også fastsatt retningslinjer til forskriften, som gir nærmere beskrivelser av formålet med utviklingstillatelser og hva som skal vektlegges ved behandlingen av søknadene. Her fremgår det blant annet at det ikke skal tildeles flere tillatelser enn det som er *driftsmessig nødvendig* for å gjennomføre utviklingsprosjektet.

3 Kort om konseptet

Nekst og Marine Construction AS tar i sin søknad om 16 utviklingstillatelser sikte på å realisere konseptet "HavLiljen", et nedtrekkbart oppdrettsanlegg.

Prosjektet, slik det var omsøkt, legger opp til å benytte to forskjellige lokaliteter med fire havmerder og én havgående serviceplattform på hver lokalitet. HavLiljen skal kunne driftes i både hevet og senket tilstand.

Total investeringskostnad forbundet med HavLiljen ble i den opprinnelige søknaden vurdert til å være i størrelsesorden 900 millioner kroner. Tillatelsene søkes om for en periode på syv år. Søker ønsker å sette ut fisk på 2,7 kilo som er produsert på land for påvekst i sjøen i seks måneder.

En merd har et volum på 60 000 m³. Dette innebærer totalt 240 000 m³ per lokalitet og 480 000 m³ for hele konseptet (to lokaliteter). Planlagt stående biomasse for det omsøkte konseptet er mellom 11 500 – 12 500 tonn, eller 16 konsesjoner. I klagen har Nekst bedt om at det minimum tildeles tilstrekkelig biomasse til å teste ut konseptet med fire produksjonsenheter, som tilsvarer åtte tillatelser.

Konseptet, med utsett av fisk på 2,7 kilo, mener Nekst vil bidra til kortere produksjonstid i sjø, som igjen vil medføre at lusenivået blir så lavt at det ikke blir nødvendig å behandle fisken for lus. Også annen legemiddelbruk vil begrenses. Noten kan også senkes under lusebeltet, og slik minimere lusesmitte. Risikoen for rømming av fisk vil reduseres ved at man unngår trenging av fisk og arbeid mot noten. HavLiljen kan plasseres på mer værutsatte lokaliteter enn det som er vanlig i dag, ettersom anlegget kan senkes ned ved dårlig vær.

4 Fiskeridirektoratets vedtak

Fiskeridirektoratet vurderte i sin behandling av søknaden at konseptet under sterk tvil innebærer betydelig innovasjon. De mente videre at det er tilstrekkelig å tildele to utviklingstillatelser for å realisere konseptet. To utviklingstillatelser tilsvarer i dette tilfellet tilstrekkelig biomasse til én produksjonsenhet.

Direktoratet skriver i vedtaket av 19. oktober 2018 *"at det som utgangspunkt vil være tilstrekkelig med én produksjonsenhet for å gjennomføre en «fullskala prøveproduksjon».* *Dersom det skal tildeles utviklingstillatelser til flere enheter må det etter vår vurdering være tungtveiende argumenter ut i fra behovet i prosjektet som taler for dette."*

Og videre på side fem i vedtaket:

"I prosjektet «HavLiljen» er det en nedtrekkbar produksjonsenhet som representerer teknologien som skal utvikles. En slik enhet i fullskala er tiltenkt å kunne romme 1 500 tonn fisk. Sett fra et teknologisk ståsted kan ikke Fiskeridirektoratet finne noen tungtveiende grunn til å tildele tillatelser til utvikling av flere like produksjonsenheter. Årsaken til dette er at man i teorien ikke vil finne ut mer dersom man rent teknisk tester to helt like produksjonsenheter, sammenlignet med hva man kan finne ut med én produksjonsenhet. To like produksjonsenheter vil gi liten gevinst i forbindelse med teknologiutvikling da enhet nr. 2 i realiteten bare er gjenbruk av grunnlag og metode for utforming. Det er etter dette Fiskeridirektoratets syn at dersom prosjektet «HavLiljen» skal tildeles biomasse til flere like produksjonsenheter, så må det ligge andre hensyn enn uttesting av selve teknologien til grunn."

På side åtte skriver direktoratet følgende om økonomien i prosjektet:

"Rabatten ved tildeling av to tillatelser vil etter dette utgjøre 284 millioner kroner. Det følger av tilleggsinformasjon til søknaden at investeringskostnadene ved bygging av én merd vil være 215 millioner kroner og to merder 325 millioner kroner. Dette innebærer at dersom søker ved tildeling av to tillatelser bygger én merd vil rabatten

ved konvertering av tillatelsene overstige investeringskostnadene i betydelig grad. Også dersom selskapet velger å bygge to merder vil rabatten utgjøre en vesentlig del av investeringskostnadene. Direktoratet finner derfor at investeringskostnadene isolert sett tilsier tildeling av én tillatelse."

Oppsummert konkluderer direktoratet i vedtaket med at teknologien i prosjektet bør kunne utprøves ved hjelp av én merd og at dette taler for at det kan tildeles maksimalt to tillatelser. Investeringskostnadene isolert sett kan derimot tale for tildeling av én tillatelse. Tildeling av én tillatelse vil imidlertid gi en negativ netto nåverdi etter endt prosjektperiode og konvertering. Dette kan etter direktoratets syn tyde på at søker likevel bør tildeles to tillatelser. På bakgrunn av en helhetsvurdering, hvor direktoratet spesielt legger vekt på behovet for å kunne foreta den teknologiske uttestingen av konseptet, kommer Fiskeridirektoratet til at tildeling av to tillatelser bør være tilstrekkelig for at søker skal kunne gjennomføre det omsøkte prosjektet.

5 Klageanførsler

Nekst påklaget vedtaket 16. november 2018. Prinsipalt i klagen anføres det at Fiskeridirektoratets vedtak bygger på vesentlige faktiske feilvurderinger, særlig i forhold til hvor mange driftsenheter som er nødvendig for å kunne gjennomføre utviklingsprosjektet. Videre anføres det at direktoratets vedtak bygger på uriktige forutsetninger når det gjelder økonomien i prosjektet, og at saksbehandlingen er vilkårlig.

Antall driftsenheter

Klager anfører at prosjektet ikke kan forsvarlig uttestes med bare én merd, ettersom det er nødvendig å teste merdene i samtidighet på ulike lokaliteter med forskjellig dybde og ulike nedtrekks strategier. Det anføres at dette er i tråd med laksetildelingsforskriften § 23b, om at prosjektet skal dokumenteres på metodisk forsvarlig måte.

Det anføres også at størrelsen på enhetene er valgt for å gi moderat risiko i testfasen, men at HavLiljen-enhetene kan være større når de markedsføres. Nekst mener dette ikke kan brukes mot selskapet som en begrensning i biomassebehovet ved tildeling av utviklingstillatelser.

Videre anføres det at HavLiljen skal utplasseres og drives i tøffe miljøforhold, og at det derfor er lagt opp til at det skal settes ut stor smolt, i not med større masker. Dersom det skal settes ut vanlig smolt, vil dette kreve minst to enheter, ettersom det ikke er lagt opp til at det skal skiftes not underveis i produksjonssyklusen.

HavLiljen har lagt til grunn at det må minimum fire enheter til for å kunne teste teknologien og virkningen på lus med en akseptabel nøyaktighet. Videre anføres det at HavLiljen skal være fortøyd i en rammefortøyning som gir samvirke med vinsj-linen, for å teste dette tilstrekkelig trengs det flere enn én enhet. Fire merder er en enhet. Det anføres også at det er nødvendig med flere merder for å teste forskjellige versjoner av konseptet, og de er svært uenig i direktoratets oppfatning om at flere enheter ikke vil gi noe nytt ved uttesting av teknologien.

Det vises i klagen til departementets vedtak i Marine Harvest AS sin klagesak vedrørende "Egget", og at de fikk tilsagn til fem enheter for å drifte disse i en klynge.

Behov for økonomisk risikoavlastning

Nekst viser til at de har et langsiktig perspektiv og at det i retningslinjene for behandlingen av utviklingstillatelser står i pkt. 3.2. at "*Konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon med påfølgende utvikling regnes som utvikling.*" Nekst mener direktoratets vurdering ikke samsvarer med dette, og at de kun legger testperioden til grunn i vurderingen av behovet for risikoavlastning.

Det anføres også at HavLiljen, som NRS sitt prosjektet Arctic Offshore Farming skal brukes på eksponerte lokaliteter, og at HavLiljen-prosjektet har de samme elementer av tilleggsrisiko som Arctic Offshore Farming.

Videre skriver Nekst i klagen at de har valgt å bruke ytterligere ressurser på å underbygge at de økonomiske parameter direktoratet opererer med vil gi uakseptabel internrente og nåverdi. De har på bakgrunn av dette bestilt en rapport fra PwC med en vurdering av nåverdien i prosjektet HavLiljen, og trekker frem hovedpunkter fra rapporten i klagen. Vi går ikke gjennom alle anførselene knyttet til dette her, men viser til klagen og rapporten.

Vilkårlig saksbehandling

I klagen anføres det også at saksbehandlingen som Fiskeridirektoratet har lagt til grunn er vilkårlig, men henvisning til at verdien man tillegger tillatelsen har økt etter gjennomføringen av auksjonen av tillatelser i grønne områder 2018, og at det derfor har mye å si om man ble behandlet før eller etter sommeren 2018.

Nekst anfører også til at de er en ny aktør i næringen, og at prisen fra auksjonen i 2018 kun er representativt for oppdrettere som er etablert og umiddelbart kan ta tillatelsen i bruk. Det vises også til at Nekst har søkt om en lokalitet i rød sone, der prisen fremdeles er usikker.

Klager ber om at vedtaket blir omgjort slik at Nekst AS minimum blir innvilget nok kapasitet til å teste ut HavLiljen i systemet med fire produksjonseenheter, som tilsvarer åtte tillatelser. Dette vil etter deres syn gjøre det mulig å utvikle teknologien i det tiltenkte systemet og gi nødvendig risikoavlastning.

6 Direktoratets klageinnstilling

Etter en vurdering av klageanførselene sendte Fiskeridirektoratet klagen til Nærings- og fiskeridepartementet 11. januar 2019. I klageinnstillingen vurderte direktoratet anførselene i klagen, uten å finne grunnlag for å endre sitt vedtak. Fiskeridirektoratet fastholdt dermed sin vurdering av at teknologien i prosjektet vil kunne utprøves ved hjelp av én merd.

7 Departementets vurdering

Departementet er enig i direktoratets vurdering av at konseptet faller innunder ordningen med utviklingstillatelser, spørsmålet i saken er dermed hvor mye biomasse konseptet kan tildeles.

Nekst AS søkte opprinnelig om 16 tillatelser, men har i klagen anført at åtte tillatelser er tilstrekkelig til å gjennomføre konseptet.

Hvor mye biomasse som kan tildeles utviklingsprosjekter reguleres av laksetildelingsforskriften § 28b første, sjette og syvende ledd. Utgangspunktet for vurderingen etter denne bestemmelsen er en konkret behovsvurdering. Ordlyden i sjette ledd er ikke uttømmende når det gjelder hvilke hensyn som kan vektlegges ved vurderingen, men presiserer at det skal legges vekt på hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet, og siste ledd sier videre at det kan legges vekt på innehavers behov for økonomisk utbytte som følge av salg av ordinær matfisk.

Departementet anser at kjernen i konseptet til Nekst AS dreier seg om utvikling av en merd med en nedtrekksanordning ved bruk av vinsj fastmontert på bunnen, som kan trekke merden ned under vann ved behov for å unngå påslag av lakselus i det øvre vannsjikt. Andre nedsenkbare anlegg har vært basert på ballasting med vann/luft i konstruksjonen for å kunne senke og heve anlegget i vannsøylen. Bruk av bunnfast vinsj til å trekke merden ned er derfor etter departementets syn en ny metode for senking og heving av slike merder. Innovasjonen er dermed først og fremst knyttet til denne innretningen. Det er tidligere søkt om andre konsepter med nedsenkbare anlegg (m/luftkupper for å sikre tilgang på luft til laksen), se Atlantis Subsea Farming AS som ble tildelt to tillatelser etter klagevedtak 18. desember 2017 og Lovundlaks sitt konsept "Akula" som mottok avslag på sin klage i departementets vedtak av 23. november 2018.

Som utgangspunkt er det etter departementets syn tilstrekkelig å tildele biomasse til å få testet ut én produksjonsenhet i fullskala for å få utviklet den aktuelle teknologien. Dette har blitt lagt til grunn ved flere av departementets vedtak om utviklingstillatelser blant annet Cermaq "iFarm" 20. november 2018 og Marine Harvest "Egget" 1. mars 2018. Raskere testing gjennom simultantesting av flere like enheter er tidligere vurdert å ikke være et tilstrekkelig tungtveiende argument for behov for flere enheter. Andre hensyn kan imidlertid også få betydning for behovet for risikoavlastning, for eksempel hensynet til økonomi. Spørsmålet i klagers tilfelle er i så måte om det er hensyn i denne konkrete saken som taler for at det bør tildeles biomasse utover det som Fiskeridirektoratet har vurdert som tilstrekkelig.

7.1 Teknisk vurdering

Departementet er enig i direktoratets vurdering av at det er vesentlige forskjeller mellom en uttesting med *vitenskapelig oppsett* og den form for teknisk uttesting det legges opp til innenfor ordningen med utviklingstillatelser. Dette har departementet også i tidligere vedtak

støttet, blant annet i klagesaken til Atlantis Subsea Farming AS i vedtak datert 18. desember 2017.

Hva gjelder klagers anførsler om behov for uttesting av flere varianter av ulike komponenter, er departementets også her enig i direktoratets vurdering. Det må forventes at det på det tidspunktet det søkes om utviklingstillatelser, er prosjekteringsgrunnlaget mer eller mindre klart hva gjelder konseptets ulike komponenter.

Klager anfører at deres konsept med fire merder i en rammefortøyning, er å anse som én produksjonsenhet. Departementet anser imidlertid konseptet å være sammensatt av fire like produksjonsenheter i en rammefortøyning. Vi har allerede innledningsvis slått fast at vårt utgangspunkt er at det er tilstrekkelig å tildele biomasse til én produksjonsenhet.

Det kan videre vurderes om samspillet og lastene i fortøyningene mellom de fire merdene i rammefortøyningen er av en slik karakter at det vil kreve tildeling av ytterligere biomasse for å utvikle teknologien. Departementet anser at det er den bunnfestede nedtrekksmekanismen som gjør at konseptet vurderes å oppfylle kriteriet om betydelig innovasjon. Et ønske om å teste ut hvordan flere like merder i en rammeførtøyning vil påvirke hverandre ved heving og senking kan etter departementets syn ikke forsvare tildeling av ytterligere biomasse. Sammenligningen med Mowi og konseptet "Egget" fører ikke frem her. Departementet vurderer på lik linje med Fiskeridirektoratet at samspillet mellom merder i en rammefortøyning kan analyseres og beregnes. Det at alle faktorer i et nytt konsept ikke er kjente innebærer bare at man i prosjektet må ta høyde for dette i de beregningene som utføres. Forankringens kapasitet må altså beregnes og være tilstrekkelig før anlegget settes i drift.

Nekst har i klage og vedlegg vist til at HavLiljen er utviklet som en enhet med størrelse som gir moderat risiko. Ifølge klager innebærer dette i realiteten en nedskalering for å minske risiko under testfasen, og produksjonsenheten har således potensiale til å være større når denne markedsføres. Her antyder klager at de kunne ha søkt om et HavLiljen-konsept med større produksjonsenheter enn det de faktisk søkte om, og dermed muligens blitt tildelt mer biomasse. Departementet vil her bare kort slå fast av vi i vår klagebehandling må forholde oss til det konseptet som det faktisk ble søkt om utviklingstillatelser til.

Klager anfører også at nøtene i konseptet ikke er designet for "vanlig" smolt på 100 gram, da de sier det ikke vil være mulig med notskifte under en driftssyklus. I søknaden opplyses det om at det skal settes ut fisk på 2,7 kilo som skal stå frem til slakt.

Etter en vurdering av de overnevnte momenter anser departementet at det ikke foreligger noe rent teknologisk behov som forsvare å tildele ytterligere biomasse til konseptet.

7.2 Vurdering av økonomisk risikoavlastning

Ved tildeling av utviklingstillatelser kan det også tas hensyn til behov for økonomisk risikoavlastning i prosjektet. Dette innebærer likevel ikke at det skal tildeles flere tillatelser enn det som er driftsmessig nødvendig for å gjennomføre utviklingsprosjektet. Spørsmålet er således om det er forhold knyttet til økonomien, herunder størrelsen på investeringene og risikoen i prosjektet, som tilsier at det bør tildeles mer enn to tillatelser for at prosjektet skal kunne gjennomføres.

Når det gjelder prisen for tillatelser bør det etter departementets syn tas utgangspunkt i markedsverdien til konsesjonene. Det er usikkerhet knyttet til fremtidig markedspris, men departementet legger til grunn den beste informasjonen som er tilgjengelig på vedtakstidspunktet. Dette gjelder for alle søkere, og anførselen om at det ikke kan tas utgangspunkt i en konsesjonspris som kun gjelder for etablerte aktører, kan åpenbart ikke føre frem. Det understrekes videre at utviklingstillatelsene skal bidra med en risikoavlastning, det skal ikke være en risikovertakelse fra statens side.

Tildeling av utviklingstillatelser utgjør en betydelig rabatt, ettersom tillatelsene kan konverteres til alminnelige tillatelser om prosjektet tilfredsstiller forhåndsfastsatte målkriterier, mot et vederlag på 10 millioner kroner per tillatelse. Markedsverdien for en alminnelig tillatelse er anslått til 152 millioner kroner ved konvertering. Tildeling av to tillatelser kan således utgjøre en økonomisk kompensasjon på om lag 284 millioner kroner, for tre tillatelser blir den potensielle kompensasjonen 426 millioner kroner. For Nektst vil investeringskostnaden ved bygging av én merd vil være på om lag 217 millioner kroner, mens for to merder vil investeringskostnadene utgjøre om lag 325 millioner kroner.

PwC er engasjert for å bistå Nektst AS med vurderinger og beregninger i forbindelse med Nektst AS sin søknad til Fiskeridirektoratet. Det er utarbeidet to kontantstrømanalyser. Den ene baserer seg på en salgspris på 45 kroner og en netto tillatelsesverdi på 100 mill. kroner, mens den andre baserer seg på en salgspris på 59,5 kroner og en netto tillatelsesverdi på 142 ved periodens slutt. Analysen indikerer at det ikke er gitt tilstrekkelig risikoavlastning. Vi stiller i likhet med Fiskeridirektoratet spørsmål ved forutsetningene som legges til grunn for analysen.

Departementet har gjort en selvstendig vurdering av økonomien i prosjektet. Det er her i hovedsak klagers driftsbudsjett som er lagt til grunn. Vi anser imidlertid Fish-pools forwardpriser som det beste objektive anslaget tilgjengelig, og har lagt denne til grunn for vurderingen. Ettersom det er rimelig å ta høyde for en høyere pris på innsatsfisk ved tildeling av færre tillatelser enn det som opprinnelig var omsøkt, mener departementet at det kan være nødvendig med mer enn én tillatelse for at prosjektet skal kunne gjennomføres. Lønnsomheten i prosjektet vil naturlig nok kunne øke ved et større volum og flere tildelte utviklingstillatelser. Flere tillatelser vil også kunne medføre at prosjektet kan gjennomføres raskere. Dette vil imidlertid gjelde for de fleste sammenlignbare prosjekt, og gir etter departementets vurdering ikke grunnlag for tildeling av flere tillatelser i seg selv.

Departementet finner heller ikke at klagers sammenligning med NRS kan føre frem. NRS sin Arctic Offshore Farming og Nekst sitt HavLilje-konsept er etter departementets syn ulike konsept, og kan vanskelig sammenlignes.

Nekst viser også til at de har planer som går langt utover testperioden i søknaden, og ser for seg en videre utvikling i lang tid fremover. De mener dette må legges til grunn ved vurdering av risikoavlastning, og at retningslinjene for behandling av utviklingstillatelser også legger opp til dette. Departementet regner med at flere søkere har et lengre perspektiv enn selve prosjektperioden for utviklingen av konseptet. Departementet legger likevel til grunn prosjektperioden i sin vurdering av behovet for risikoavlastning, etter endt prosjektperiode er det opp til søker selv hvordan de vurderer prosjektet videre.

Etter departements syn vil tildeling av to utviklingstillatelser gi tilstrekkelig risikoavlastning for at prosjektet skal kunne gjennomføres.

7.3 Vilkårlig saksbehandling

Nekst anfører at det er vilkårlig saksbehandling at de som fikk vurdert søknadene sine før auksjonen sommeren 2018, har fått en annen risikoavlastning enn de som ble vurdert etter sommeren 2018. Nekst anfører også at aktører som sendte inn søknad om utviklingstillatelser etter Nekst, har fått vurdert sin søknad før sommeren 2018, og dermed har kommet bedre ut.

Det kan være ulike årsaker til at en søknad behandles når den gjør. Det kan både skyldes forhold på forvaltningens side eller søkers side, eller en kombinasjon. Dette vil i noen tilfeller kunne gi ulike utslag for søkere, dersom faktiske forhold endrer seg. Det påpekes også at når direktoratet skal behandle over 100 saker, som er av ulik karakter, i ulik grad må suppleres med ny informasjon og fordeles til ulike saksbehandlere, så er det vanskelig å sikre at alle behandles i akkurat den rekkefølgen de kom inn.

Forvaltningen skal legge til grunn den beste informasjonen som foreligger på vedtakstidspunktet, for å sikre materielt riktige vedtak. Auksjonen som ble gjennomført i juni 2018 har styrket kunnskapsgrunnlaget om tillatelsers verdi vesentlig. Når ny og sikrere informasjon om verdien av en matfiskstillatelse blir tilgjengelig, må forvaltningen ta utgangspunkt i den nye informasjonen, og legge denne til grunn for å sikre materielt riktige vedtak.

7.4 Oppsummering

Basert på vurderingene over er departementet kommet til at søknaden avslås.

Tildeling av to tillatelser er tilstrekkelig til å gjennomføre uttesting av konseptet og det innebærer også en tilstrekkelig risikoavlastning.

8 Vedtak

Klagen fra Nekst AS avslås.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

Mulig søksmål om vedtaket er gyldig eller krav om erstatning som følge av vedtaket, må tas ut innen seks måneder fra det tidspunktet vedtaket er mottatt, jf. laksetildelingsforskriften § 28c.

Med hilsen

Vidar Landmark
ekspedisjonssjef

Martin H. Bryde
Avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fiskeridirektoratet